

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร เหตุผลที่เลือกศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กเนื่องจากในพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดเล็กนั้นเป็นพื้นที่เขตชนบทและประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ประชากรเป้าหมาย คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กในจังหวัดกำแพงเพชร

การสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมจากประชากรได้ทั้งหมด รวมทั้งอาจเกิดความคลาดเคลื่อนในข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการดังนี้

1. จังหวัดกำแพงเพชรมีอำเภอทั้งสิ้น 11 อำเภอได้จัดแบ่งอำเภอตามพื้นที่(ตาราง 1) โดยให้อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชรเป็นศูนย์กลาง แล้วแบ่งตามทิศได้แก่ เหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก
2. การสุ่มตัวอย่างอำเภอตามทิศแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก (Lottery Sampling) ทิศละหนึ่งอำเภอได้จำนวน 5 อำเภอ โดยมีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กจำนวน 34 แห่ง และทำการสุ่มตัวอย่างเฉพาะองค์การบริหารส่วนที่มีขนาดเล็กร้อยละ 50 ได้จำนวน 17 ตำบล มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 440 คน
3. ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างต่อโดยคิดจากกลุ่มประชากรทั้งหมดร้อยละ 40 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 176 คน และคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

4. โดยใช้สูตรของ Nagtalon (นำชัย, 2529: 54-55) จนได้กลุ่มตัวอย่างกระจายอย่างเหมาะสมในแต่ละตำบลดังตาราง 1

ตาราง 1 การจัดแบ่งพื้นที่ และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

แบ่งเป็นทิศ	จำนวนอำเภอในจังหวัดกำแพงเพชร	การสุ่มจับฉลากระดับอำเภอ (1อำเภอ)	การสุ่มจับฉลากอบต.ขนาดเล็ก(ร้อยละ 50)	จำนวนสมาชิก อบต.(คน)	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอบต.
จุดกึ่งกลาง	อ.เมือง	อ.เมือง	- อบต.อ่างทอง - อบต.นครชุม - อบต.สระแก้ว - อบต.ไตรตรึงษ์ - อบต.ท่าขุนราม - อบต.นาบ่อคำ - อบต.ชำมรงค์	42 22 24 36 24 40 16	16 8 10 14 10 15 6
ทิศเหนือ	อ.พรานกระต่าย อ.ลานกระบือ	อ.พรานกระต่าย	- อบต.เขาคีรี - อบต.คลองพิไกร - อบต.คุยบ้านโอง - อบต.ท่าไม้ - อบต.ห้วยช้าง	36 20 16 14 18	14 8 6 6 7
ทิศใต้	อ.ขาณุวรลักษบุรี อ.ปางศิลาทอง	อ.ปางศิลาทอง	- อบต.หินลาด - อบต.โพธิ์ทอง	28 34	11 14
ทิศตะวันออก	อ.ไทรงาม อ.ทรายทองวัฒนา อ.คลองขลุง กิ่งอ.บึงสามัคคี	อ.ทรายทองวัฒนา	- อบต.ถาวรพัฒนา	20	8
ทิศตะวันตก	อ.คลองลาน กิ่งอ.โกสัมพีนคร	อ.คลองลาน	- อบต.คลองลานพัฒนา - อบต.สักงาม	40 20	15 8
รวม	11 อำเภอ	5 อำเภอ	17 แห่ง	440 คน	176 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (Close-ended question) และแบบปลายเปิด (Open-ended question) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการเกษตร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ในด้านบทบาทในการวางแผนการพัฒนาการเกษตรของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทในการนำแผนการพัฒนาการเกษตรไปใช้ดำเนินงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และบทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและความต้องการของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการพัฒนาการเกษตร

การทดสอบแบบสอบถาม

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อวิเคราะห์ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาตรงตามเนื้อหาที่ต้องการหรือไม่ โดยการนำเอาแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาแล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษา

2. ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่นของคำถามในแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ใช้วิธีแบบแบ่งครึ่ง (split-half method) ข้อคำถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อคู่ ข้อคี่ และใช้สูตรของ Spearman-Brown เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ในส่วนของบทบาทในการวางแผนในการพัฒนาการเกษตรของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สูตรในการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ Spearman-Brown คือ (บุญธรรม, 2540)

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{2r_{xy}}{1 + r_{xy}}$$

กำหนดให้

r_{tt} คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

r_{xy} คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมของข้อคู่-ข้อคี่ สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเกี่ยวกับบทบาทในการวางแผนในการพัฒนาการเกษตรของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ

$$r_{tt} = 0.8341$$

รายละเอียดการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของทัศนคติแสดงในภาคผนวก ข

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วนำไปสอบถามสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดกำแพงเพชรที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้แล้ว

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum), ค่าสูงสุด (Maximum)
2. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 16 ตัว คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้จากการประกอบอาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้จากการประกอบอาชีพรอง การดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล การดำรงตำแหน่งย้อนหลัง ระยะเวลาในการทำงาน พื้นที่ทางการเกษตร การได้รับข่าวสารทางการเกษตร ช่องทางในการได้รับข่าวสารทางการเกษตร การได้รับ

การฝึกอบรมหรือการประชุมเกี่ยวกับทางการเกษตร การได้รับการติดต่อและแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ และตัวแปรตาม คือ บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์การถดถอยพหุ โดยวิธีแบบขั้นตอน ซึ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งมีสมการดังนี้

$$Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13} + b_{14}x_{14} + b_{15}x_{15} + b_{16}x_{16}$$

$$Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13} + b_{14}x_{14} + b_{15}x_{15} + b_{16}x_{16}$$

$$Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13} + b_{14}x_{14} + b_{15}x_{15} + b_{16}x_{16}$$

$$Y_4 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13} + b_{14}x_{14} + b_{15}x_{15} + b_{16}x_{16}$$

เมื่อ Y_1 = บทบาทในการวางแผนการพัฒนาการเกษตรของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

Y_2 = บทบาทในการนำแผนการพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

Y_3 = บทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

Y_4 = บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

a = ค่าคงที่

$b_{1...16}$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการได้คงที่แล้ว

X_1 = เพศ

X_2 = อายุ

X_3 = สถานภาพ

X_4 = ระดับการศึกษา

X_5 = อาชีพหลัก

X_6 = รายได้จากอาชีพหลัก

X_7 = อาชีพรอง

X_8	=	รายได้จากอาชีพรอง
X_9	=	การดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล
X_{10}	=	นอกจากตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วดำรงตำแหน่งใดอีก
X_{11}	=	ระยะเวลาที่ทำงานและดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล
X_{12}	=	พื้นที่ทางการเกษตร
X_{13}	=	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
X_{14}	=	ช่องทางการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
X_{15}	=	การได้รับการฝึกอบรมหรือฟังการประชุมเกี่ยวกับการเกษตร
X_{16}	=	การได้รับการติดต่อและแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามได้แก่ บทบาทในการวางแผนพัฒนา บทบาทในการนำไปใช้ดำเนินงานและบทบาทในการติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร

สูตรที่ใช้ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

X = คะแนนหรือข้อมูลตัวแปรตาม

Y = คะแนนหรือข้อมูล

เกณฑ์วัดระดับสหสัมพันธ์ของบุปผา (ม.ป.ป.: 148) ได้แบ่งเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าของ R_{xy}	แสดงว่า
+ 0.70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับสูงมาก
+ 0.50 ถึง 0.69	ความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับมากพอสมควร
+ 0.30 ถึง 0.49	ความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับปานกลาง

+ 0.10 ถึง 0.29	ความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับต่ำ
+ 0.01 ถึง 0.09	ความสัมพันธ์ในทางบวกและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์เลย
- 0.01 ถึง - 0.09	ความสัมพันธ์ในทางลบและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
- 0.10 ถึง - 0.29	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับต่ำ
- 0.30 ถึง - 0.49	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับปานกลาง
- 0.50 ถึง - 0.69	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับมากพอสมควร
- 0.70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับสูงมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved